

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ



موسسة فضائل مطابع الزهر



مجموعه آثار حضرت آیت الله العظمی مظاهری

فهرست نویسی پیش از انتشار: کتابخانه ملی ایران

سرشناسه

: مظاهری، حسین، ۱۳۱۲ -

عنوان و نام پدیدآور

: استفتانات حج و عمره / مرجع عالیقدر حضرت

آية الله العظمی مظاهری «مدتله العالی»

مشخصات نشر

: قم: مؤسسه فرهنگی مطالعاتی الزهراء (ع)، ۱۳۸۷.

مشخصات ظاهری

: ۲۹۶ ص؛ ۱۶/۵×۱۲ س.م.

فروست

: مجموعه آثار: ۱۶. فقه/ ۵.

شابک

: ۱۵ - ۹ - ۲۹۸۵ - ۹۶۴ - ۹۷۸ : ۱۷۰۰۰ ریال.

وضعیت فهرست نویسی

: فیا

موضوع

: حج - فتواها

موضوع

: حج عمره - فتواها

رده بندی کنگره

: ۱۳۸۷ . ۴۶ الف ۵۸۳/م ۱۸۸/۸ BP

رده بندی دیویی

: ۲۹۷/۳۵۷

شماره کتابشناسی ملی

: ۱۳۲۴۳۲۷

استقنات حج و عمرہ

به انضمام رسالہ

«حج»، سلوک خدا جو یان

مرج عالیقدر حضرت آیۃ اللہ العظمیٰ مظاہر



مشرقی مطالعانی الزهراء

استفتانات حج و عمره

مجموعه آثار- ۱۶- فقه ۵

مرجع عالیقدر حضرت آیت الله العظمی مطهری (مد ظله العالی)،

ناشر: مؤسسه فرهنگی مطالعاتی الزهراء (ع)

نوبت چاپ: اول / ۱۳۸۷

چاپ: هشت بهشت

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۷۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۹۸۵-۱۵-۹

© تمام حقوق برای «مؤسسه فرهنگی مطالعاتی الزهراء (ع)» محفوظ است

مراکز توزیع: ۱) مؤسسه فرهنگی مطالعاتی الزهراء (ع) - دفتر اصفهان

تلفن و دورنگار: ۴۴۶۳۶۷۱ - ۰۳۱۱

آدرس اینترنتی: www.al-zahra.ir

۲) خدمات فرهنگی فیدک - اصفهان، خیابان مسجد سید

تلفن: ۲۲۰۵۴۸۵ - ۰۳۱۱

سخن ناشر

انسان فطرتاً خداجو و خدایاب است: ﴿فِطْرَةَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ذَلِكَ الدِّينُ الْقِيمُ﴾^۱ از این رو همواره در تکاپو و حرکت در جهت نزدیک شدن به معبود خویش بوده و عبادت و پرستش خداوند متعال را نیز در راستای همین تکاپوی فطری انجام می‌دهد:

﴿يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَىٰ رَبِّكَ كَدْحًا فَمَلَأْ بِهِ^۲

حج نیز یکی از عبادات بزرگ و همه جانبه‌ای است که راه تقرّب به سوی پروردگار متعال را هموار می‌سازد و راه به سوی خداوند سبحان را برای خداجویان می‌گشاید.

نیل حج‌گزار به هدف بلندی همچون ملاقات پروردگار و عروج وی به مقام قُرب، نیازمند اهتمام به دو بُعد فقهی و اخلاقی حج است؛ اهتمام به بُعد فقهی حج از طریق کسب اطلاع کافی از مناسک حج و انجام صحیح اعمال میسر می‌گردد و اهتمام به بُعد اخلاقی حج نیز نیازمند آگاهی از ابعاد عرفانی این عبادت با فضیلت است.

۱. روم / ۳۰

۲. انشقاق / ۶

از آنجا که گنجاندن جزئیات احکام حج و عمره، در کتاب مناسک حج موجب حجیم شدن کتاب مزبور خواهد شد و مورد احتیاج همه زائران نیز نمی‌باشد، انتشار کتاب استفتائات حج و عمره جهت بیان احکام جزئی و مصداقی، به‌ویژه برای روحانیون و مبلغان محترم حج و عمره مفید و ضروری به نظر می‌رسد.

کتاب حاضر مجموعه‌ای از سؤالات شرعی و استفتائات واصله در خصوص اعمال و مناسک حج و عمره، به محضر مرجع عالیقدر حضرت آیت الله العظمی مظاهری «مدظله‌العالی» و پاسخ‌های معظم‌له می‌باشد که پس از موضوع‌بندی، تلخیص و هماهنگ‌سازی عبارات، به شکل حاضر تنظیم شده است.

رسالة «حج، سلوک خداجویان» - که مشتمل بر بیانات اخلاقی معظم‌له در زمینه حج می‌باشد - نیز جهت بهره‌مندی بیشتر زائران گرامی در راستای اهتمام آنان به بعد اخلاقی و اسرار عرفانی سفر روحانی حج یا عمره مفرده، به این کتاب ضمیمه شده است.

امید آنکه خداجویان و زائران حرم امن الهی بتوانند با شناخت اعمال و مناسک حج و عمره و آگاهی از جنبه‌های اخلاقی این سفر عرفانی، گامی در جهت سلوک معنوی خود بردارند. در خاتمه از کلیه عزیزانی که در جهت تنظیم و آماده‌سازی این اثر کوشیده‌اند، تشکر و قدردانی می‌گردد.

«آله ولی الهدایة والتوفیق»

مؤسسه فرهنگی مطالعاتی الزهراء (ع)

فهرست

سخن ناشر..... ۵

«استفتائات حج و عمره»

شرایط وجوب حج..... ۷

عقل..... ۸

بلوغ..... ۹

قدرت بدنی..... ۱۰

داشتن وقت کافی..... ۱۴

استطاعت..... ۱۵

تزامم حج با تأمین ضروریات زندگی..... ۲۶

استطاعت با فروش اموال..... ۲۹

استطاعت با وام، قرض و بدهکاری..... ۳۲

استطاعت با وجوهات شرعیه..... ۳۶

استطاعت بذلی..... ۳۷

استطاعت بانوان..... ۳۸

نیابت و استنباه..... ۴۱

شرایط نایب و منوب عنه..... ۵۴

استنباه برای میت..... ۵۸

استنباه برای افراد مریض و ناتوان..... ۶۲

هدیه ثواب حج و عمره..... ۶۴

- ۶۶ احکام تقلید در حج و عمره
- ۶۷ احکام خمس در حج و عمره
- ۷۴ حج و عمره با مال حرام و غضبی
- ۷۵ وصیت به حج و عمره
- ۷۸ حج نذری
- ۸۲ حج استحبابی
- ۸۳ رضایت پدر، مادر و همسر در حج و عمره
- ۸۶ حج و عمره کودکان و افراد نابالغ
- ۸۸ حج و عمره افراد کثیرالشک و وسواسی
- ۸۹ حج و عمره افراد مسلول و مبطون
- ۹۰ زمان حج و عمره
- ۹۴ اقسام حج
- ۹۹ احرام
- ۱۰۱ نیت
- ۱۰۴ تلبيه
- ۱۰۶ لباس احرام
- ۱۰۸ میقات
- ۱۱۳ محرمات احرام

۱۳۵	 طواف
۱۳۶	 واجبات طواف
۱۵۲	 قطع طواف
۱۵۵	 طواف مستحب
۱۵۸	 نماز طواف
۱۶۲	 سعی بین صفا و مروه
۱۷۱	 حلق یا تقصیر
۱۷۸	 طواف نساء
۱۸۰	 احکام فاصله زمانی بین عمره تمتع و حج
۱۸۳	 تعیین روز عرفه و عید قربان
۱۸۵	 وقوف در عرفات
۱۹۱	 وقوف در مشعرالحرام
۱۹۵	 رمی جمره
۲۱۱	 قربانی
۲۱۲	 نیابت در قربانی
۲۱۵	 شرایط قربانی
۲۱۶	 زمان و مکان قربانی
۲۱۸	 بدل قربانی
۲۲۱	 ذبح کفارات

۲۲۲	اعمال مکه
۲۲۵	بیتوته در منی
۲۳۰	احکام محدود و محصور
۲۳۲	متفرقه

رساله «حج» سلوک خداجویان

۲۴۹	مقدمه
۲۵۱	اهمیت حج
۲۵۴	مقدمات حج
۲۶۳	اعمال حج و اسرار آن
۲۶۴	احرام
۲۶۸	طواف و نماز آن
۲۷۱	سعی صفا و مروه
۲۷۳	تقصیر
۲۷۵	وقوف در عرفات
۲۸۰	وقوف در مشعرالحرام
۲۸۱	وقوف در منی
۲۸۹	اعمال پایانی حج